

Aan de voorzijde van de stal leidt een trap naar de skybox, die altijd toegankelijk is.

Pasgeboren lammeren krijgen drie keer biest en verblijven dan in deze bakken.

De stal voldoet aan de eisen van de Maatlat Duurzame Veehouderij.

Als de lammeren naar de opfokstal gaan, kunnen ze goed zelfstandig drinken.

Om 5 cent per liter melk extra te verdienen, staat er op het erf een kaasautomaat.

De stal is licht en goed te overzien vanuit de skybox.

Ronald Paardekooper: "Be good and tell it" Verbinden, voor een goed imago

Wilma Wolters

In het Limburgse Lottum startte in maart 2016 een melkgeitenbedrijf. Sinds die tijd hebben veel geitenhouders het bedrijf bezocht, maar zeker net zo veel burgers uit zowel binnen- als buitenland. 'De Verbinding' van Ronald Paardekooper (55) en Lydia van Beek (51) doet zijn naam nu al eer aan.

Lydia van Beek en Ronald Paardekooper.

Klopt, ze zijn niet de jongsten meer. En ze zijn beiden opgegroeid in de stad. Evengoed stuurde Lydia in 2014 een appje aan Ronald – ze kenden elkaar toen nog niet zo lang – met: 'Zullen we een boerderijtje beginnen?' Zij wist tot op dat moment niet dat het hebben van een eigen agrarisch bedrijf een van Ronalds lang gekoesterde, maar nooit uitgekomen wensen was. Dus zodra Ronald zich realiseerde dat het Lydia ernst was, werden er plannen gesmeed. Zo'n anderhalf jaar na dat appje lopen er 550 geiten in een nieuw ogende, verbouwde varkensstal in Lottum.

Doelstellingen

Tijdens het maken van de plannen stelden de ondernemers ook de doelstellingen vast. Ronald: "We hebben er drie. Binnen vijf jaar willen we met de kg vet en eiwit bij de besten van het land horen, we willen een hoge levensproductie halen van 200 kg melkeiwit per afgevoerde geit en we willen 5 cent per liter melk extra verdienen door middel van kaasverkoop en rondleidingen." Het moge duidelijk zijn, Ronald en Lydia zijn niet van de halve maatregelen. Ze zijn trots dat ze nu

al 1.250 kg melk per geit melken. Lydia: "Dat is sneller dan we hadden verwacht." Sinds enkele weken hebben ze een automaat vanwaaruit ze verschillende soorten kaas verkopen. En in de luttele maanden dat het bedrijf draait zijn er al ruim 700 bezoekers geweest. Het gaat niet enkel om belangstellende buurtbewoners of geïnteresseerde geitenhouders, nee, er zijn al groepen geweest uit bijvoorbeeld Canada, Cyprus en Zwitserland. En ook daar zijn de ondernemers blij mee. De naam De Verbinding is ten slotte niet zomaar gekozen. Het staat voor de relatie die Ronald en Lydia als partners zijn aangegaan, voor de verbinding van hun bedrijf met de sector en vooral voor de band die zij zoeken met de maatschappij. Ronald is er heel stellig in: "Er gebeuren veel goede dingen in de agrarische sector, maar we communiceren het onvoldoende. *Be good and tell it*: doe je zaken goed en laat het anderen weten, maar wel in die volgorde. Wij willen transparant zijn en mensen laten zien wat hier gebeurt. Mijn ideaal zou zijn dat we hier in Zuid-Nederland vijf of tien ambassadeurs hebben van de geitensector. Ondernemers die snappen dat we allemaal kunnen bijdragen aan

het creëren van een goed imago. Ik zie voor me dat dit werkt als een soort olievlek en dat er steeds meer communicatie met de maatschappij ontstaat. Wij willen daaraan zeker ons steentje bijdragen." Om die reden is de skybox altijd toegankelijk en is er een speelweide ingericht waar in de zomermaanden bokjes lopen.

Boerin

Binnen drie maanden na de aankoop van de locatie in Lottum was er een vergunning binnen voor 1.060 melkgeiten en 300 opfokgeiten. Ronald en Lydia konden, na zeven afwijzingen, toch lenen bij een bank en kregen ook financiering via crowdfunding. Ze kochten 350 geiten en 90 lammeren. "Dat de dieren van één bedrijf komen is denk ik de reden dat we nu al technisch goed draaien." Ronald heeft bij Hendrix UTD gewerkt, is directeur geweest van Reudink en werkt nu nog drie dagen per week op de marketingafdeling van Voergroep Zuid. Dat maakt Lydia de daadwerkelijke boer op De Verbinding. Volgens haar ligt de kracht van het bedrijf bij overleg en samenwerking, iets wat zij in haar werk als verpleegkundige ook toepaste. "We nodigen graag meerdere mensen uit als iets besproken moet worden. Iedereen mag dan zeggen wat hij vindt en waarom. Ik houd het vervolgens graag simpel en denk logisch na." Voor de start van het bedrijf heeft Lydia ook stages gelopen bij meerdere geitenbedrijven en ze hebben samen zeker twintig collegabedrijven bezocht. Ronald: "Onze vliegende start is mede daaraan te danken. Verzamel deskundige mensen om je heen die je kunnen helpen. Luister naar ze en pik er vervolgens uit wat bij je past. Als ondernemer moet je altijd willen leren en verbeteren."

Drie keer

Op dit moment hebben Ronald en Lydia 550 melkgeiten die drie keer daags worden

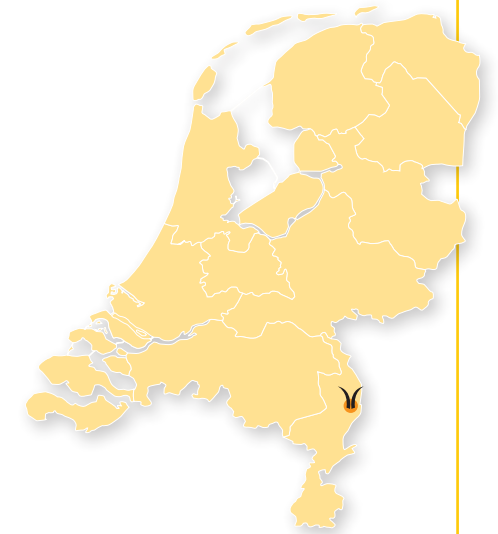
gemolken. Ook zijn er drie aflamperiodes: in februari, juni en oktober. Lydia: "We hebben er drie om de werkdruk beter verdeeld te hebben en om te kunnen profiteren van de wintertoeslag. Bovendien schuiven we geiten makkelijker door naar de volgende periode als ze niet drachtig zijn." De lammeren worden opgevangen in plastic bakken onder een warmtelamp. Als ze drie keer biest met de fles hebben gehad, gaan ze in groepshokjes waar ze met z'n vijven in zitten. Drinken ze daar goed zelfstandig, dan gaan ze naar de opfokafdeling. Daar worden ze beperkt gevoerd door middel van een gootje. "Je hebt zo ideale controle op de dieren en kan prima afbouwen voor het spenen. We hebben nog nooit een speedip gezien", zegt Lydia, "want ze vreten op dat moment al ruim 0,5 kg brok per dag en wegen op 6 maanden al 40 kg; dan gaat de bok erbij." Ronald en Lydia doen aan zesweeke melkcontrole. De geiten krijgen een stro-brok-rantsoen gevoerd; in de stal staat een Van der Pas-voersysteem.

En nu verder

De ondernemers streven naar een hoge levensproductie. Er zijn zeker nog zaken voor verbetering vatbaar, realiseren ze zich. Het verlagen van de uitval bij de geiten (op dit moment 22 procent) en verbeteren van de uiergezondheid zijn belangrijke speerpunten. Ook willen ze de transitieperiode veranderen. Voor dat laatste heeft Ronald zijn hoop gevestigd op het voerspoor. Verder wil Ronald graag wat meer structuur aanbrengen in de fokkerij en het dekmanagement. Hij hoopt een locatie te kunnen kopen of huren waar hij bokjes kan aanvoeren. "Dit bedrijf willen we gesloten houden. Maar ik zou graag een paar goede bokken hebben en inzetten. Op de tweede locatie kunnen we dan sperma vangen waarmee we hier geiten insemineren."

Mensen uit hun directe omgeving reagerden soms verbaasd op de plannen van Lydia en Ronald. Lydia: "We hebben veel geïnvesteerd om harder te gaan werken en minder te verdienen. Dat klinkt ook gek. Maar wij zijn er blij mee. We bouwen iets op voor onszelf en dat geeft een goed gevoel. Daarnaast zijn geiten geweldige dieren." 🐐

Profiel

Naam: Ronald Paardekooper en Lydia van Beek

Plaats: Lottum

Bedrijf: De Roozehoeve, met nu 550 melkgeiten. Onder de naam De Verbinding willen de ondernemers in contact komen met de maatschappij en hun steentje bijdragen aan het creëren van een goed imago van de sector.